

3

SALVTEM
A VIRGINE
DEIPARA
ELISABETHAE
DICTAM

Commentantur

Latine, ac Græcè, oratoricè, atque poeticè

OCTAVIVS CVSANVS MEDIOLANEN.

ONVPHRIVS BEVILACQVA FERRARIEN.

CAROLVS SPINOLA GENVEN.

Sem. Rom. Conuict.

ROMAE,
Ex Typographia Francisci Corbelletti.
MDCXXXII.

SVPERIORVM PERMISSV.

*Imprimatur, si videbitur Reuerendiss. P. Magistro Sacri Palatii
Apostolici.*

A. Torniellus Vicesg.

Imprimatur.

**Fr. Antoninus Cellius Magist. & Soc. Reuerendiss. P. Fr. Nicolai
Riccardij Sac. & Apost. Palatii Magistri, Ord. Præd.**

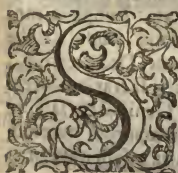
ELISABETHAM VIRGO MATER

SALVERE IVBET.

FORMVLA EST LATINORVM.

Oratio habita

AB OCTAVIO CVSANO MEDIOL.

ALVTEM à Virgine dictam Elisabethæ
fuisse in confesso est : sed qua conceptione
vorum , quæ bonorum appreciatione suam
hospitum. Virgo Sospita consalutauerit , cum
literæ sacræ non exprimant , reuocabitur in
incertum : neque enim salutantibus vna ratio .
Hospites suos Latini salvere , Græci gaudere ,
Hebræi pacem habere iubeant . Et dubium

quidem esse non potest , quin re ipsa salutem , gaudium , pacem
cognatæ suæ magna Mater attulerit , supra quam aut Romæ seruos
olim Salutis ara seruauerit , aut Dioscuri lætificauerint Græcos
nautas , aut Salomon Israeliticis bellis perturbata tempora tran-
quillauerit. Verum ut ut sodalium nostrorum alij gaudere cum Græ-
cis , alij pacem habere cum Hebræis velint , mihi certe Latine cum
Romanis agenti salutem plurimam à Virgine Matronæ optimæ im-
peritiam commentari lubet.

Etenim si Pelopidas humano principatu non maior cum exiret
primum Athenis , oratus à coniuge , ut suæ quam maximè saluti
consuleret , respondisse fertur , alijs dandum illud consilium , Principi
curandam salutem ciuium esse , non suam : profecto cum ex conceptu

A 2 Dei

Dei principatum Mundi consequuta nunc primum è Patria profici-
scatur hæc Virgo : crediderim expeditionem omnem conficere , vt
Ciues , immo & mancipia seruet , propitium altare salutis .

Et salus quidem in Vrbe Roma præter ædes Fabio Pictore descri-
ptas , aliasque serias , sicut Indigetes , selectique Dij , diem etiam
augurio Salutis agendo festum habuit multiplici cautione deuin-
ctum . Vnus enim ille dies augurandæ saluti censebatur idoneus ,
qui vacuus ab omni turba esset , purus omnis discriminis , quo scili-
cet neque foris bellatum vnquam fuisset à militibus , neque domi
turbatum à Quiritibus , quo neque hostes aciem in prælium contu-
lissent , neque iter nostri ad bellum : alienum , atque præposterum .
ratis auguribus ita salutem à Deo velle flagitare , sicuti se res habe-
rent grauissimis in temporibus , ac ruinis . Sed mira profecto res , si
rebus deploratis non implorabant salutem , & salui de salute in-
uocanda cogitabant , cum enim salus in discrimen venerit , tunc è
Cœlo imploranda est maximè , neque ad aram perfugij confugimus ,
nisi cum subterfugere pericula cupimus : ægris etiam adhibemus me-
dicinam , & cum versamur in lubrico ; prehensamus . Longe igitur ,
multumque præstat dies hic noster augurandæ simul , simul dandæ
saluti festus . Virgo Mater templum est Seruatori Deo dicatum .
nupero Sacrorum Principe Gabriele . Hæc in Vteri sacrario salutem
gerens , antequam imploretur , accurrit , dumque Genitricem saluere
iubet , nondum geuitum seruat infantem , neque temporum quietem
expectat augurandæ fortunæ , sed exhibendæ futuræ felicitati præ-
stat tranquillitatem , & gratiam Vtæ æternæ .

Scio in arcanis effatis magni Pythagoræ fuisse , vt hirundines pro-
mulgando verno tempori aduentantes , oclusis fenestris exclude-
rentur ; volucres eò molestæ , atque odiosæ , quod nostris ædibus
satis familiariter vsæ , sibi nidum , sibi fœtum , sibi cantum fundant ,
nobis omnino steriles , fœdæ , strepentes . quo magis domum fre-
quentant , eo minus , minusque domesticæ , simul ac primum rem-
peregerunt suam hospite insalutato diffugiunt : insauitissimæ omni-
no aues non apud profanos augures solum , sed in sacra etiam di-
sciplina : cum Sanctissimi Tobie oculos sordenti iniuria violarint .
Propterea fortasse nuptiali in carmine Salomonis auspicandæ veris
amœnitati non hirundinum strepitus inducitur , sed vox Turturis au-
diri dicitur , & Columba potissimum in Petræ foraminibus , in Ca-
uerna

uerna maceriaz celebratur , hæc enim mitis ingenio , candida moribus, valetudine integra , nisi quod ab amore saucia ita nostrarum domorum consalutat limina, vt conclauia etiam intima foetu numeroso repleat, salubritatem aëri, fructum domui subministrans, felicissimi quoque ominis, ex quo ad Noëmi celebre nauigium (relictas illas in generis humani naufragio tabulas) reuersa, portum fluitanti mundo constitutum indicans ad fenestram, oliuæ ramo præiuridi, legata pacis salutem publicam nunciauit.

Sicut igitur Pythagoras eo hirundinum documento significauit cauendum nobis esse prauum illud amicorum genus, qui domum dies, noctesque ventitant, vt nostra omnia sibi trahant, refundentes nihil, sui luris retinentissimi, nostri vero auidi, & rapaces; ita Salomon columbæ nomine mentem expressit amantem sine fūco, atque fallacia non tam è re sua facientem, quàm nostra.

Enimuero nihil prorsus abest, quin Columba hæc Diua nostra sit hodierna die; quippe nitida moribus, & oliuo tranquillior ab ingenio, ceterum etiam incolumis præterquam quod tacta de Cælo est Amoris fulgure, non tam limine lanuæ, quam cordis penetralibus excipitur ab Elisabeth, cui etiam saluam generis humani rem non auguratur ad fenestram modo, sed cauernam maceriaz, latibulum inquam, Ioannis infantuli, in Adami ruinam dirutum volatu gratiæ subingressa, ægrotantem in origine paruulum, & patrimonij celestis exhæredem, indicto Gratia Vere, sanitati, redditibusq. pristinis de suo restituit.

Venit hic in mentem regale facinus Arcefilai Principis inuisentis olim morbo implicitum Apellem Chium, virum fortuna longe illi dissimilem, sed in virtutis ratione valde coniunctum; cum enim domum eius regio satellitio oppleuisset, & honorario fortunæ suæ strepitu circumstetisset ægrotum; animaduertit Apellem in omni suppellectile etiam, atque etiam restrictum non minus cum egestate configere, quàm cum valetudine, & suspicatus inopiam ex pudore etiam auctam continere morbi causas non leues, statuit vni malo mederi, curaturus & alterum. Lectulum igitur attrectans Arcefilaus, nimis duriter, inquit, cubas amice, & simul pecuniam mole paruam, sed pretio multam inuolutam linteolo sub puluinum Apellis infert ex occulto, tum ægro bene sperare iusso discedit. non multo post cum ineunte nocte lectum ancilla componeret in quietem,

offendit pecuniam, quam acceptam intuens, & enumerans Apelles, breui admodum cogitatione verum collineans, agnosco, inquit, noui Medici operam, sic saluere, sic valere iubet Amicos Arcefilaus. Quod si vno in Arcefilao expertus Apelles fuit non Aesculapium inuisentem solum, sed Iouem auro etiam sanctius depluentem, quis neget reuocatum illum mox ad sanitatem corporis tam bene sanata ægritudine fortunarum.

Verum ne saluus ipse sim, neque ille sanus, qui negauerit salutem Ioanni angustijs mortalitatis laboranti datam ex aduentu Virginis tam munifico: Iacebat ille vitiata ab radice, mente languidus, & bonorum animi egentissimus etiam iacebat. adest igitur Matrona Mundi stipata comitatu immortalium Epheborum, & languentis egestatem intuita, Elisabethæ gremiū, ipsam latentis ægoruli sedem non tam effusis brachijs, quam offusis virtutibus attrectat, neque summulam pecuniæ deficientis in sumptibus, sed opum thesaurum, quæ amplificantur cum expenduntur, non in puluinem, sed in sinum, imo in animum conferens, affluentibus bonorum cœlestium copijs ditatum paruulum saluere iubet.

Dicet hic aliquis. Romanus est mos iubere saluere: Virgo Palæstina Patriæ ritibus stare debuit nunquam exlex.

Salutem igitur plurimam attulit; si non dixit. Dixi.

7

ELISABETHAE
VIRGO MATER GAUDERE,
ET BENE REM GERERE.

NOTA EST GRÆCORVM

Oratio Græcè habita

AB ONVPHRIO BEVILACQVA FERRARIEN.
ET LATINE SIC REDDITA.

VI. gaudium ab hospite Diua cognatæ familiæ
fuisse nunciatum ignorat; nã ille ignarus est, &
expers gaudiorum omnium. Ego sanè gaudere
& bene rem gerere iussam à magna matre ma-
tronam Elisabetham, atque eius infantem,
asserò, Græci ritus æmulatione brevissima.
Qui pro Latinis, aut Iudæis contra sentiunt,
opinatores sunt: caprant, inter umbras ac ne-
bulas virgulta quædam, & vimina rationum, quibus fulciant, &
reuinciant extrorsus sententias voluntate ne dicam, an intelligentia
susceptas? nobis vnum pro cunctis argumentum militat intestinum,
desumptum ex ipsis visceribus: in utero, inquam, exultasse dicitur
infans. potuit ne exultare non gaudens? potuit, inquires, sed non re
aliqua bene gesta, quod erat votum alterum in salutatione Græ-
corum.

Redeat hic in memoriam Romanus Imperator ille, delitiæ terra-
rum vocatus eius quoque nomine comitatis, quoddam accedentes
ad salutationem, atque colloquium, siue rem bene gessissent, siue
etiam malè, gaudio tamen aliquo lætos à se dimittebat omnes, di-
cere solitus neminem recedere debere tristem ab affatu Principis.
At hic Imperator Cœlitum, paludamento carnis, opere Virginali
nuper incinctus non accedentes excipit, sed accedit ultro, Matre
interprete, ad congressum, & colloquium cum Ioanne populo, à quo
rem bene gestam nõ postulat, cum facultatem datū venerit ut gerat.

Quod si summa Populi Romani hilaritate excipiebatur olim vultus aduentantis Pompeij celebratus tot laudibus ac ferme prouerbis; quod verborum officia, rerumque beneficia summa cum alacritate daret, postularet autem nihil, aut non nisi coactus, atque subtristis; mirum non est tam effusè gestire Ioannem ab ore Summi Principis aduentantis, quem in officioso salutationis labore conferentem munera plurima, & nulla antegressa promerita requirentem agnoscebat, & exultatione illa mirabili proclamabat Deum. V

Themistoclem accepimus cum propter excellentiam virtutis suspectus iam esset & importunus potentibus; eiectum Athenis ad Regem quemdam barbarum confugisse, qui barbariem omnem exutus, cum optimate Atheniensem famæ rerum gestarum parem, aspectu, sermone, officijsque videret, excepit illum apparatu & magnificentia planè basilica: mox intempesta nocte secum reputans, qualem, ac quantum recepisset virum, obstupescit exultasse gaudio fertur, identidem repetens. Themistoclem habeo Atheniensem, habeo Themistoclem. Quid ergo exultationis inesse Ioanni dicemus, ad quem adiit amoris vi depulsus è Cœlo, in modum, ut ita dicam, exulis Deus? barbariam profectò domesticam, quæ illum infuscauerat ex Adamo stirpitus, deponit, maternoque occursum, amplexu, osculo recipiens, agnouit hospitem, atque adeo medijs in tenebris, ipsa matris aluo contentus, secum felicitatem suam meditatus, exultare cœpit, quasi clamaret. Cœlestem habeo seruato-

rem capitis, habeo in terris Deum. Quibus gaudij motibus cum efferretur ardentius; nonne etiam rem præclare gerebat suam? non est sine honestissima negotij gestione gestire sic in rem, & in tempore. Iussit igitur Christus & gaudere & bene rem gerere Ioannem. Sed quicquid tandem Christus præstiterit, certe in hanc sententiam fortasse locutus non est,

hisce Ioannem vocabulis non appellauit per Virginem Deus, imo vero compellauit maximè, si Platoni peritissimo rationis & orationis credimus, qui sapienter admodum assererat in Cratylo. Eam Dei singularem locutionem esse, quæ res ipsas efficit in eloquio, factis exarata, non literis, operibus magis enuntiata, quàm dictis. Dixi.

ELISABETHAM VIRGO MATER

PACEM HABERE IVBET.

TESSERA EST HEBRAEORVM.

Carmen Eroparthenicum.

HABITVM A CAROLO SPINOLA GENVENSIS.

*RMA tonant, sed pacis. Amor per corda
rogatus*

*Imperat, & veteres pharetras commutat, &
arcus*

*Bracchia in amplexum Elisabeth, sic arcuat Irim,
Qua nymbos oculorum abigat, sternalque
tremantes*

Vosorum fluctus, & spes in littore sistat.

Virgine vestali tractat clementior ignes,

Et praefert, animi tantum argumenta sereni.

Mox iacula in calamos vertit: mandare tabellis

Nescio quid properat, fallor? me ne indice signat?

Forte cupit nostra ut grauiora negotia mentis

Describam. Nimias (mibi crede) Amor inclyte, vtrunque

Explebis ceras, nostri si scribere tentem

Cordis ephemeridas; curarum millia noctu,

Atque diu Herculeis exansio laboribus, ex quo

A S Virgi.

*Virginis in gremio suspiria prima locavi.
 Sed tamen accurro. Nam se pia fœdera pacis
 Ostendit, legesque novas in amore daturum.
 Inter non natos gemina sub Matre puillos
 Pacem versat Amor. Nempe ab radicibus imis
 Quo citius stirpem egit Amor, robustius exit;
 Altius inuehitur tenero sub pectore Numen.
 Verum ego quid cerno? quiddam subtriste minatur
 Aversis oculis, vteri sub nocte maligna
 Gnatulus Elisabe, multa quem pace serenat
 Virgo gerens vlnis trabeatam carne salutem:
 Fœdera sed pacis cum conditionibus aquis
 Nostrum eris (ut video) in tabulas resulisse; magister
 Iuris Amor distat iam carmina: conscribamus.*

- „ Pax, & Amicitia aeternum his Infantibus esto;
 „ Pacta sed hæc pacis: prima cum ab stirpe Ioannes
 Venerit in solem, decedat mœnibus Urbis,
 Et sylvas, & cæca pesat spelæa ferarum.
 Virginis hinc pupus pariter cum luminis auras
 Hauserit, Aegypti per squallida lustra, latebras
 Tentet & humectas riuo septemplete arenas
 „ Sic leges effatur Amor, crudelia pacta.
 Scribone? Non faciam; Quid enim hæc aspreta puellis
 Cum teneris & accipit geminos sine lite columbos
 Lautæ domus. Verum studia in venatica forsân
 Confatale asrum pueros perducit amantes.
 Ibitur in sylvas: credo, venabula secum
 Comportauit Amor, socij datæ tela, sequamur;
 Sed mihi iam mentis fibras indagine Amoris
 Venabundus uterque puer circumdedit omnes,
 Matrona rapit hinc puer, & rapit inde puella
 Pups, ad illecebram duplici magnete vocatur.
 Incassum pugno tot casses ludere. Sed si
 Cor mihi desertum planè virtutibus aruum est
 Et capreas, ceruosque, lupos, aprosque, leasque
 Mille feras nutrit. Precor ò iaculator uterque
 Pelle metus, luxusque rape, & conserne furores.

Tam fortunata sub cuspide prada vitinam, *sim* ad
 Sed prædam, & sylvas alias indicit Amor
 Altera conditio. Disflantem audite. Profatur
 Pax, & Amicitia æternum bis Infantibus ello
 Pax, sed hæc pacis. Puer hic crescentibus annis
 Squallidus, impastus, sitiens ad fluminis oras
 Horreat in setis, & nullis velleris agnum
 Indiget. Tonet algofo Jordanis ab antra
 Non minus exequiens animos, quàm coucaua saxa
 Emissi cælo Verbi resonabilis Echo.
 Mox diram illuuiem vitiorum expurget ad undas
 Eloquio pungens animos, sic fluminis aluco
 Corpora dum terget, penetraltia mentis inundet
 Gurgite virtutum Baptista, illustris in auum,
 Et mundi rumore Deus, nisi perneget ipse,
 At consanguineo de stemmate regius alter
 Indole virginea plenus puer, ac Deus ingens
 Olli posthabitus, fama protritius iniqua
 Isacidum procerum, ceu noxa confusus inter
 Impuras acies Jordanis rore sacrandas
 Baptista acclinet, frõtem. Morsalibus usque
 Collustrandus aquis, fons hic lustralis Olympi
 Sic leges effatur Amor, præpostera pacta
 Scribo ne? Non faciam. Dementia caput Amorem
 Tergere dum tentat Numen, contaminat undas.
 Si potuit toties superos illudere ciues,
 Principis hic superum non collabefactet honorem.
 Vlnis virginis clauso undique margine, veris
 Fons erumpit aquis, maculas extergere Lune,
 Stellarumque potens, caput immortalè fluentis
 Neclaris, & largo flagrans in melle salutis
 Hic vnus Baptista mibi est, hæc me abluat unda
 Hunc ego me in fluuium, vel ab æthere præcipitarem
 Huc spes cum votis, suspiria, gaudia luctus
 Quanta mibi cordi superest, qualisque supellex,
 Flumine merfabo hoc, sospesque, & naufragus idem.
 Verum Amor & scopulis, & Ponti sauior undis

Mortem anteſtatur Iudex iratus, & aſſor.
 Ambos in pueros horrendo carmine pacis
 Extremas leges diſtis ita ponit acerbis.

„ Pax, & Amicitia aternum his Infantibus eſſo.

„ Paſſa ſed hac pacis: Bello moriatur uterque:

Hec ait, & mortis correptum baſtile cruenta

Ventilat in geminos, ruſſumque his vocibus inſiſt.

Hic puer egreſſus quondam Iordanide ſylua,

Naſtus & in Regum penetralibus antra Cyclopum

Vindice propugnet lingua Virſutis honores

Multa fremens ignominiam; fratrisque himen aſos

Pollutos, hoſtemque mihi tranſfigat Amorem.

Tum per natales epulas ſub cypride ſaltu,

Enſe Dionao fortis cadat Hoſtia Veri,

Sit caput hoc ſacrum pedibus data prada proſanis,

Et digno cratere Ducem Leſtrigona paſcat:

Tu verò humana clypeatus tegmine forma

Tenarei generis puer expugnator ab aluo;

Cum primum attigeris faſtigia lata iuuenta

Per medias laudes palmis viſtricibus aſtus:

Transverſa incurret mors, te, moritura, cadente

Hic demum expertus, qui ſint in Amore dolores,

Membra dabis tumulo rimis laxata cruentis,

Ad ſanum ut coeat vulnus capitale Ioannis:

Scilicet hoc agimus: per mutua funera uterque

Exploretur amans, hoc rerum pondere, cordis

Penſatur pretium, mors eſt libra unica Amoris.

„ Sis leges effatur Amor ſeralia paſſa.

Scribo ne? Non faciam: tabulas depono. Neſaſtam

Nam reor eſſe diem: funeſta familia certè eſt.

Iuſtitium dolor edicit: nil aſſa valebunt.

Quare pugillares alios, alioſque parato

Scribas, ac teſtes: ſumma hic iniuria feruet,

Scribere iura velim: procul hoc à ſœdere pacis

Cede pater patratus Amor. Si lucifer Orbis

Occidit, Eliſabet puer hic, ſimul occidit orſus

Virgineo ſol ipſe mari: reſcinde libellos;

Solis ab occasu stipulari non licet ultra .
Ergo abeo : tibi habe iura hæc seuissima . Verum
Esse quid hoc dicam ? mutato sanguine vultum
Dulce colorat Amor , mox aurea tela sonoris
Expediens pharetris , fulmen patale Ioanni
Intulit , en caesa percussis fœdera porca ,
Culpa , inquam , excessit , primi fœtura parentis .
Latus uterque dein mortem amplexatur utramque :
Nempe serenatus viuis afflatibus ora
Paruulus Elisabe , ridenti arridet amico
Stare loco impatiens , exultim festus in aluo .
Virginis eductam gremio pacem usque medullis
Combibit ; hinc fibris matrem concussat ab imis ,
Tam bene persensit primas in Amore tumultus .

DE
VIRGINE
DEIPARA

ELISABETHAM INVISENTE

Carmen

PASTORITIVM METRIS CONFVSANEIS.

Ad

HARMONIAM

Fauſtulus cum Paſtoribus, Montanus cum Venatoribus.

MELOS PRIMVM.

Fauſt.

VID properas Montane ? graui ſub
ſydere Titan

Aeſtuat ; incuſſum rupem venatibus
vrges

Agmine cum tanto : ſecretis callibus
errant

Sole procul , fouciſque latent volucresque,
feraque

Hic mecum potius , paucis volo te , abde per umbras.

Mont.

Tu mecum potius praecipitantibus

Curis curre precor , ſic mihi , ſic meis

Obiectum eſt propere grande negotium

Eliſabeth , inquam , magna venatum mihi

Denunciauit maximum totis agris ,

Expectat illa regiam de Nazareth

Domi puellam , & hoſpitem excipere expetiſ

(Excipiet autem) regio

Menſe

Mense paratu; nostra si quisquam valet.

Per prata, per sylvas manus.

Fauft. *Agnosco Diuam, agnosco: Super hac mihi tecum
Momenti est aliquid, res est non parua, maneto.
Nec timeas: prompti per commoda tempora tecum
Ibimus una omnes Pastorum turma potentum.*

Venat. *Quid facimus Montane? dies declinat: inertes
Castigabit hera: effugiet quin prada per umbras
Noctis; age in latebras, dum cuncta in sole patefcunt.*

Mont. *Ergo (Sodales) ite, remotum
Ambite nemus*

Venat. *Ibimus: illic gravior umbra est*

Mont. *Vos apricos cingite colles*

Venat. *Ibimus: illuc iter haud longum est:*

Mont. *Vos vicinum fluuium totis
Superate vadis*

Venat. *Ibimus: illic mitior aestus*

Mont. *Ite frequentes, aptisque locis
Aptate canes, donec apertum*

Aere cauo signum dederò, primordia pugnae.

Fauft. *Ite per excelsi potius iuga verticis; illò
Abdidit hinc se se pulcherrima prada, Virago
Cloride floridior, Pomona ditior ipsa.*

*Hac ubi pradata est nostro de pectore mentes
Continuo in montes sese auia transulit altos.*

Venat. *Huc (sodales) conuolemus, conuolemus ocyus
Disgregatim virginales occupemus transitus,
Mitis una prada, sauis mille praestat belluis*

Fauft. *Certè illa est adeo puella mitis;
Vt reddat cicures Dei furores*

*Sed Virgo vestras (credite) effugiet manus
Ceu nostros celerans oculos paulò ante profugit.
Vidi ego (& ò) dixi, cum iam procul ipsa volarat
Nunc latet in tenebris, latebris abstrusor ipsis.*

Venat. *Formosam sequimur, longum latuisse nequibit:
Instar solis habens, ubicunque effulserit ore,
Sponte dies aderit: sic nulla latebra latebit.*

Fauft.

Faust. *Irruit in syluam. Venat. Syluam scrutabimur omnem*

Faust. *Flumine diffugiet. Venat. Vallabimus aggere flumen*

Faust. *Virgo delictis Deum fluentem*

Vallauit melius sinu

Sed præcelso petijt montes

Culmina transfiliens.

Venat. *Astra petemus*

Celsiora montibus

Faust. *Quid sic cæcas ruat in valles?*

Venat. *Eruemus tartara*

Faust. *Cælum potius tenet illa suum;*

Solis est imbuta vultu, solis & cursu meat

Enatauit terra, & undis, transuolauit sydera.

Venat. *Si non Phæbi circum radijs*

Cingimur aureis: at nos pennis

Incinxit Amor: si non pedibus

Nubila premimus: at iam cælum

Corde tenemus.

Ergo ab imo conuolemus, præda nil terra sapit,

Occupanda nunc est Luna, Sole cum plena est suo.

MELOS SECVNDVM.

Montanus, & Faustus cum Pastoribus.

Mont.
Faust.

N VNC age, si quid habes referes mihi, Faustule, cursum.
 Si potero, referam: nam vox cum sensibus basit
 Paulo ante ad scopulum; tenera, inquam, ad Virginis ora,
 Virginis illius, cui tu venaticus amorem
 Prædam istam approperas: Vidi hac regione vagantem,
 Et vagari cæpit una cor mihi volaticum.
 Namque, fatebor enim, primum Montane putaram
 Stultus ego similem Nymphis alpestribus illam;
 Sic platanum corylo, cum baccare cynamomum
 Conferre, at reliquas tantum premit illa sorores
 Quantum iuniperos palma inter surgit agrestes.
 Nec plena fratre Luna,
 Sed Sole nascituro

1. ex Past.

Fata videbatur victis Aurora tenebris,
 Transfusus gremio sic vidi seruere numen,
 Et vidi, & perij; mecum videre sodales,
 Nec tenuere modum diuino fulgure tacti;
 Vulneribus, gliscit varijs Amor omnibus idem.
 Asparagum ego legebam
 Senticeto in aspero
 Vt robur stomacho daret,
 Daret oculis nitorem:
 Virgo cum nitela Mundi
 Sole molito sub vlnis
 Oculos mihi liniuit,
 Et nitorem reddidis.
 Amor hæc radens medulla
 Robur omne sustulit.

2. ex Past.

Mille fraga ego legebam
 Purpuras dulcissimas,
 Quas parenti agna referrem,
 Vs mouerent gustulum,

Vir-

*Virgo cum pudoris ostro
 Picta vultum protulit,
 Aegroque mihi gustum illexit
 Auidum ambrosia:*

*Amor heu cordi reliquit
 Combibendum absinthium.*

3. ex Past. *At ego rosam legebam
 Vt corollam intexerem:*

*Virgo cum corolla solis
 Rosa, vel roseto amœnior
 Centum affudit odores.*

*Amor heu spinas trecentas
 Corde toto immiscuit.*

3 ex Past. *Ego cucumin satium
 Hoc in æstu legeram,*

*Sitim ut laboriosam,
 Absque fonte tollerem:*

*Virgo cum fons ille venis
 Erutus cœlestibus
 Cordis æstum iam leuabat:*

*Amor heu cordi excitauit
 Fonte in illo incendium.*

Mont. *Non ego vestra inter tot vulnera sanus; ab ipso
 Saucior auditu: quid si miracula tanta
 Vsurpassẽm oculis? O vos impunẽ beatos
 Faustule, nunc fausti fortunam nominis imple.*

Faust. *Tum verò edidici, quid sit (Montane) venustas
 Quidue Amor, & Charites, & amœna frontis honestas:
 Tum didici sub sole nouo secreta tueri
 Numinis, & cacas fatorum euoluere sortes.
 Hec me Amarillis habet: reliquæ volitant velut umbra
 Naiades, effusa quamuis per colla capillis,
 Et Driades, quamuis cyrrata fronte comata.
 Vna satis nobis, superisque hæc vna theatrum est.*

Mont. *Mortalem dum tũ formam immortalibus æquas,
 Vana sonas, minuisque fidem, dum crescis amore.*

Faust. *Quin maiora canam, sensusque experta per emnes.*

Magne.

- Magnetem geris illa oculis operosa pudicis
Hinc animam, ac sensum magnetis more laceffit.*
1. ex Pass. *Imo oculis Diua illa poli duo sidera gestat,
Huc animi, ac sensus magnetis more feruntur.*
- Fauft.** *Respicit hac syluam? trahit ad spectacula ceruos.*
1. ex Pass. *Respicit hac fluuium? veniunt ad litora pisces.*
2. ex Pass. *Venerat in pratum: liquerunt pascua tauri.*
3. ex Pass. *Venerat in Vallem: montem liquere volucres.*
4. ex Pass. *Nunc venit in montem, fugiunt & cetera montem.*
- Fauft.** *Sed mira vis nitoris
In utroque oculo Amoris:
Nam corus, & merula, pennaque nigrante palumbes
Quotquot secabant aethera
Vnico aspectu petita transeuntis Virginis
Candidula ex templo facta Cælum omne replerunt
Cygnæis actæ plumis, & cantibus omnes.*
1. ex Pass. *Horripilum mihi pectus erat, setisque nigellis
Prorsus inumbratum; nunc Diua munere traxit
Argento, niuibusque parem in lauore nitorem.*
- Mont.** *Nescio quid Magicum tam mira potentia signat.*
- Fauft.** *Nulla est, crede mihi, saga potentior,
Carmine non lunam rapit hac; detraxit olympo
Solem, dum se vna demisit voce Tonanti*
2. ex Pass. *Nulla est (crede mihi) Diua potentior.*
*Vipera me flygio
Dente momorderat:
Vix dominam aspicio,
Rupta recesserat.
Tanta salus, & tantus Amor comitatur euntem.*
2. ex Pass. *Nulla est (crede mihi) Diua potentior.*
*In me Tonantis ira
Telum trisulcum mouerat
Adesset puella contra
Vultuque cælum amicat,
Iterque vertit fulminis.
Tanta salus, & tantus Amor comitatur euntem.*
1. ex Pass. *Nulla est (crede mihi) Diua potentior.*

*Non hæc profundis elicit manes rogis,
 Non hæc ab Orco tergemini canem:
 Sed Dite rupto Cerberus insolens
 Collo trisauca multa latrauerat,
 Stellæ vicissim contrepidauerant
 Tantis biabat terra tonitruis
 Cum Virgo hæc Erebo potens
 Ictu supercilij grauis
 Compescuit latrantem,
 Secumque Plutonem trecentis
 Implicuit miserum catenis:
 Tanta salus, & tantus Amor comitatur euntem.*

*4. ex Past. Nulla est (crede mihi) Diua potentior
 Rerum immutat Dædala formas,
 Vertit in bellas animos amantum
 Donat æternis pia corda pennis,
 Aliger sensus mihi iam beatum
 Tranat Olympum.*

*Mont. Tanta salus, & tantus Amor comitatur euntem.
 Quid si ego non nota iam sentio Virginis artes?
 Non visu, non voce, trahit me Diua potenti,
 Sed cogitatu in unico
 Ex corde, atque oculis mihi
 Ducit fluuio, flamina ducit,
 Sic suspiro simul, & lacrymor
 Pectore, & oculis inconsultis.
 Cor mihi toto pectore fluxit,
 Cor mihi tota rupe vagatur
 Spe, votisque noua lambens vestigia Diua.
 Et iam canes latrantes,
 Et iam feras migrantes
 Audio, & inspicio
 Aere cauo iam signa dabo, primordia pugnae.
 Consurgamus (amici) Past. Consurreximus omnes.*

MELOS TERTIVM.

Montanus cum Venatoribus, Faustulus cum Pastoribus.

Mont. **M**IRA res, audita nunquam, visa nuper est mihi.
Dia viatrix

Cui venabamur, quam venabamur amantes
Se subito ex oculis, & secum protinus omnem
Venationem sustulit miris modis.

Venat. Occidimus miseri, quia nil occidimus: imò
Bis miseri, quod tempore in uno
Prædam assequuti, & consequuti nil sumus.

Omnes. O spes inanes, ò labores irritos

1. Ven. Cereus erat multo ramosæ frontis honore
Inclutus: hunc oculis certò sortitus acutis,
Infixi iaculis, & erat moriturus ab illis:
Obstitit at Virgo: nam saucius ipse volentem
Insequitur Dominam; quæ dum vestigia ponit
Ecce tibi surgit calcato in tramite germen
Quo dilabentem sistis fera passa cruorem,
Hinc iaculo extracto densis fugit auia sylvis.

1. Past. Dictamum memoras: secum herbe mille salubres
Virginei sætura pedis patuere per agros.
Nam nostro pariter transfixa ciconia telo
Lapsa est ad Domina pedes;
Ibi salubrem origanum
Nacta, breui sumpto gramine conualuit.

Faust. Hospita nempe salus terras erratica lustrat.
Si quis ergo auet salutem, pergat his vestigijs.

1. Ven. At mihi illuxit puella gratiam in contrariam.
Sus obliquo dente timendus,
Ætus canibus per lustra meis
Infremebat, multifor mi sauciandus vulnere.
Cominus instabam. Cum visa est Virgo seueros
In prædam obuertisse oculos, tum bellua vecors
Concidit, & subitos aruit in cineres.

Faust.

Fauft. Nil Virgo apud se sordidum ,
Nilque ferox patitur mitis Regina pudoris .

2. Paff. Verum ego Mustelam miro candore coruscam
Dum fequor , illa
Sub Diuæ lauit tuta lacinias .

Fauft. Eft niuei candoris amans, eft mater honoris ,
Virgo tutatur nitores , indolem castam fouet .

3. Ven. Tercentum lepores , mille cuniculi.
Præda pusillæ turba minuscule
Diffugere meas insidias palam
Offusi teneros Virginis ad pedes
Immotis canibus , vixque latrantibus .

Fauft. Qui crescit illi magnus in gremio Deus
Intaminatos non nisi paruulos
Accersit ad consortium , & cæli fidem .

Mont. At delusa fides, & spes Venatica nulla est .
Domum sic vacui merce redibimus ,
Ludibrium ville , dedecus & nemorum .

1. Ven. Ceu de supina inertia
Pænas Elisabeth mulier censoria sumet .

Mont. Affer opem quacunque potes virtute, vel astu
Fausule , fortunam corrige consilio .

Fauft. Vos Esau prædatoris de more cruentum
Venatum Domina multo sudore parastis ,
Et frustra : Virgo prædam fastidit agrestem ,
Non amat illa feras , odit & illa feros .
Mitis est : agno nutritur , cuius albo in vellere
Ira decumbit Tonantis dormiente fulmine.
Postulat illa (reor) conuiuia mitis Iacob ,
Quibus paterna regna præuertit domus ,
Vnde genus nostrum, cui sors data prima salutis.
Ergo agite: huc aliquis Pastorum protinus hados
Ducat recentes ab grege proximo
Qui de lauacro nitidus ascendit , grauis
Semper gemellis fœtibus .
Afferat atque agnum , qui villo nobilis albo
Annulus mactandus erat sine labe Tonanti

Mont.

- Mont. *Nec tibi religio est, communes ducere in usus
 Damnatam Olympo victimam?
 Phæse Dei expectet solemnem cæde sacrandus.*
- Faust. *Imo nunc cælo sacrandus: Virgo qua transit parens
 Hic expectati transitus est Domini
 Transeamus, illa transit, feruet hic præda satis,
 Præda sumus hic quot quot sumus:
 Instar Agni cor quiescit, instar hædi subslit,
 Ut nos Amoris virga mutatos agit:
 Sed venantis si præda sumus:
 Venatricem præda sequamur.*
- Ven. &
 Faust.

F I N I S.

The first of the following is a list of the
 names of the persons who have been
 elected to the office of the
 President of the United States
 since the year 1789. The names
 are given in the order in which
 they were elected. The names of the
 Vice Presidents are given in
 parentheses. The names of the
 Presidents who have died in
 office are given in italics. The
 names of the Presidents who
 have been elected to a second
 term are given in bold type.

P I M I E

